

almindelig Landarbejder er i Stand til at fortjene, og vil prøve at regne ud, hvorledes det bliver muligt for ham deraf at ernære sig selv, sin Hustru og ofte en Børneflokk paa en 5—6 eller flere, vil man se, at det der kan anvendes til Ernæring for hvert Medlem af Familien, bliver en overordentlig ringe Sum. Man ved jo ogsaa, at Kosten er den allertarveligste for en stor Del, nemlig Rugbrød og Margarine. Det ærede Medlem sagde, at Børnene satte ikke saa megen Pris paa varm Mad, og anførte som Eksempel sine egne Børn, der ofte, naar de kom hjem fra Skolen, sagde til deres Moder: Lad os hellere faa noget Smørrebrød end varm Middagsmad. Det kan naturligvis være fuldt ud rigtigt, hvad det ærede Medlem der siger, idet der nemlig er to Slags Børn, som ikke sætte Pris paa varm Mad. Den ene Slags er Børn, som ere meget kræsne, og hvem derfor ikke alt smager, de kunne foretrække lækkert Smørrebrød for Middagsmad. Den anden Klasse er de meget udsultede Børn. Det er en Erfaring, der gøres hver eneste Vinter her i Byen, naar Skolebespisningen begynder, at de allerdaarligst ernærede Børn ikke ville have Middagsmad, idet deres Fordøjesorganer ikke kunne give sig i Lag med almindelig sund, kraftig, veltillavet Middagsmad. De ere vant til at faa Rugbrød, Margarine og Cikorievand, og naar en Mave i lang Tid har vænnet sig til en saadan Kost, kan den ligefrem ikke fordøje kraftig, varm Middagsmad. Men saa viser det sig, at naar der er gaaet en 8—14 Dage, blive netop disse særlig daarlig ernærede Børn de allergraadigste, det bliver dem, der kræve de største Portioner, for saa have deres Organer vænnet sig til denne Kost, og paa Grund af deres daarlige Ernæring er det ret naturligt, at de søge at faa saa store Portioner som muligt.

Naar det ærede Medlem siger, at der ikke er Tale om, at der paa Landet er saa mange daarligt ernærede Børn, som Statistikken opviser, tror jeg, han ser paa dette Forhold med alt for lyse Øjne. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Forholdet er endnu værre, end Statistikken oplyser. I alt Fald vil man i denne Statistik, som er udarbejdet paa Udvalgets

Foranledning, finde, at der er flere Steder, hvor Lærerne f. Eks. opgive Tallet højere end Skolekommissionen. Jeg har ogsaa set her paa Sjælland et Sted — det var i Søllerød Sogn — at et Medlem af Skolekommissionen protesterede mod den Statistik, som var afgiven for dette Sogns Vedkommende. Han paastod, at Tallene vare for lave, og tillige gjorde han gældende, at han som Medlem af Skolekommissionen ikke havde haft Indflydelse paa Affattelsen. Naar det ser saaledes ud, synes jeg, man kan være berettiget til at paastaa, at denne Statistik i alt Fald for flere Steder langt fra er overdreven, men end ikke naar op til det virkelige Forhold, saa at der i Virkeligheden er flere nødlidende Børn, end Statistikken oplyser. Men dog er det Antal, vi faa opgivet her, desværre overordentlig stort. Naar vi holde os til Landdistrikterne — og det var jo særlig dem, det ærede Medlem holdt sig til — viser det sig, at i Øernes Landkommuner er der ikke mindre end 13,839 Børn, hvis Forældres Stilling er saadan, at de maa antages at være berettigede til at faa Del i den gratis Bespisning, og ovre i Jylland er dette Børnetal 17,217. Det er dog et overordentligt stort Tal, og jeg synes derfor, det ærede Medlem ingen som helst Ret har til at udtale her, at det er en Sag, som er rejst fra Socialdemokratiets Side for at lave Agitation og gøre et Nummer af. Nej, her er virkelig et faktisk Grundlag at bygge paa. Det viser sig, at danske Børn i mange Tilfælde ere slet ernærede, at den private Godgørenhed ikke har været i Stand til at afhjælpe dette Onde, og at der derfor er god Grund for Staten og Kommunerne i Forening til at gribe ind paa dette Omraade. Jeg skal tillade mig at henvise til en Statistik, som findes i Falbe-Hansens og Scharlings „Danmarks Statistik“ — jeg har ikke Statistikken ved Haanden, men enhver vil kunne finde Oplysningerne i denne Bog. Man har foretaget Vejning og Maaling af mange Tusinde Skolebørn, hentede fra forskellige Samfundsklasser, og deraf fremgaar det, at de største og tungeste Børn, man har i Danmark, er dem, der stamme fra Herremændene, derefter følge Gaardmændenes Børn, men